

[Anker Jørgensen]

nogen måde var konkret nok, og bad derfor om en egentlig handlingsplan.

Nu foreligger der fra ministerrådet noget, som man i hvert fald med langt større ret kan kalde en handlingsplan for de nordiske lande. Jeg tror, at når der nu ligger et resultat på bordet, så skyldes det flere ting.

For det første tror jeg, at forståelsen for et udvidet økonomisk samarbejde i Norden er voksende. For det andet tror jeg også, at det partisamarbejde, der finder sted på nordisk plan i lighed med det, der foregår i de enkelte nationale parlamenter, virker ansporende. Det er i hvert fald en kendsgerning, at der forud for handlingsplanens fremlæggelse er foregået et stort arbejde i partiregie. Socialdemokraterne i Norden og senere midterpartierne i Norden og de konservative partier i Norden lagde hver sin udarbejdede plan om økonomisk udvikling frem. En tredje årsag til, at der er større forståelse, er den kendsgerning, at der i det øvrige Europa foregår et samarbejde, som med større eller mindre held tager de samme problemer og de samme opgaver op.

Den handlingsplan, der nu lægges frem til debat på den kommende session, indebærer, at der skal sættes adskillige millioner kroner i en 4-årig periode. Der skal ske en udvidelse af Nordisk Investeringsbanks udlånsramme på godt 3 mia d.kr. Det skal også ske ved, at der skal sættes store beløb af til bevillinger til selve Nordisk Ministerråds aktiviteter. Der er ingen tvivl om, at de væsentligste investeringer skal foregå i infrastrukturen, i landevejs- og jernbanenettet, men også ved en væsentlig udvidelse af Nordisk Industrifonds kapital.

Der skal også afsættes flere midler til Nordisk Projekteksporthold, og at dette vil være en rigtig ting og ikke vil være ødelæggende for eksempelvis miljøet på arbejdspladserne mener jeg er givet. Vi har da heldigvis i de enkelte lande en omfattende miljølovgivning, og det ændres der jo ikke ved i og med, at man laver en ekstra indsats for fremme af eksporten.

Endvidere skal der iværksættes en række foranstaltninger, hvis formål det er at berede vejen for at gøre Norden til et hjemmemarked.

Jeg ved, at f.eks. den socialdemokratiske gruppe i Nordisk Råd har en lang ønskeseddel om, hvad der også burde have stået i det-

te handlingsprogram. Der er ingen tvivl om, at vi ville understrege, at der mangler flere konkrete projekter vedrørende en fælles miljøpolitik og en indsats for yderligere udvikling af kulturpolitikken i alle dens aspekter. Men begrænsningens kunst er naturligvis vigtig og har uden tvivl været en forudsætning for, at man overhovedet har kunnet bygge bro imellem de enkelte landes synspunkter og også har kunnet bygge bro imellem de mange forskellige politiske holdninger, der jo også manifesterer sig i mange partier i Norden.

Det er altså trods alt lykkedes at opnå en enighed. Jeg mener, at man med rette kan sige, at der er tale om et gennembrud for det nordiske økonomiske samarbejde. Det er måske det største forsøg, der indtil nu har set dagens lys, siden man i sin tid forsøgte med NORDEK. Meget er selvfølgelig sket siden.

Der er også mange interessante parallelle træk imellem det meget løse samarbejde, der findes i OECD, det noget mere forpligtende samarbejde, som finder sted i EF, og så det samarbejde, der finder sted i Norden. Der er parallelle tendenser; man vil faktisk meget langt det samme. På en eller anden måde må disse parallelle udviklinger også påvirke hinanden og forhåbentlig i retning af et stadig bedre samarbejde i hele Europa. Netop den side af sagen er noget, der optager socialdemokratiet i stadig højere grad. Det bliver mere og mere tydeligt, at det er nødvendigt med et samarbejde i Europa, og at samarbejdet helst ikke bør begrænses til EF eller til Norden alene. Men jeg tror, det er vigtigt, at vi fortsat i Europa forstår nødvendigheden af at koordinere og samarbejde i en sådan grad, at vi ikke politisk og økonomisk bliver mast imellem de nuværende supermagter.

Vi ser derfor frem til den kommende session i Nordisk Råd i Reykjavik. Socialdemokratiet vil grundlæggende være positiv over for den nordiske handlingsplan, og vi vil også være indstillet på at gå ind for alt det, der ligger i den, det som ministerrådet lidt kortere har kaldt »Norden i vækst«.

Lad mig så også tilføje efter denne positive holdning, at det bestemt ikke er, fordi vi mener, at planen på alle punkter er tilfredsstillende. Men i den første famlende fase er det vigtigt, at denne plan kan få en meget bred tilslutning. Vi erkender alle, at planen